

عنوان مقاله:

تحلیل موانع مدیریت پسماندهای روستایی (مطالعه موردی: بخش مرکزی شهرستان ارومیه)

محل انتشار:

فصلنامه علوم محیطی، دوره 21، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فاطمه کاظمیه - گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

اسما عیدی - گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

مهدی مطلق - گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: هدف کلی این تحقیق، تحلیل موانع مدیریت پسماندهای روستایی (مطالعه موردی بخش مرکزی شهرستان ارومیه) بود. تا بدین‌وسيله با شناختی جامع از موانع، مشکلات و محدودیت‌هایی که موجب مدیریت نامطلوب پسماند روستایی در منطقه مورد مطالعه گشته اند، حاصل آید و این شناخت همه جانبه وضع موجود، زمینه ساز اتخاذ برنامه‌های هدفمند جهت رفع موانع و مدیریت صحیح پسماند روستایی در میان روستاهای مورد مطالعه گردد. مواد و روش‌ها: پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها میدانی بود. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه دهیاران در توابع بخش مرکزی شهرستان ارومیه بودند که مدیریت پسماند روستایی را اجرا می‌کردند (N=136). پرسشنامه ابزار اصلی پژوهش بود که با استفاده از مرور منابع و مصاحبه با صاحب نظران، کارشناسان و اعضای هیات علمی دانشگاه طراحی و روایی محتوایی آن مورد تایید قرار گرفت. برای بررسی پایایی تعداد 30 پرسشنامه تکمیل و مقدار آلفای کرونباخ آن 91/0 بدست آمد که نشان دهنده پایایی قابل قبول پرسشنامه بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS و تکنیک تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. نتایج و بحث: نتایج حاصل از تحلیل عاملی نشان داد که موانع مدیریت پسماند روستایی در شش گروه موانع آموزشی- فرهنگی (میزان واریانس 13/18)، بهداشتی- محیطی (میزان واریانس 18/06)، دانشی (میزان واریانس 12/53)، زیست محیطی (میزان واریانس 10/96) مدیریت دفع (میزان واریانس 10/24) و تجهیزاتی (میزان واریانس 6/92) طبقه بندی شدند که در مجموع 84/76 درصد از تغییرات واریانس کل مربوط به موانع مدیریت پسماندهای روستایی را در منطقه مورد مطالعه تبیین می‌کردند. رتبه اول را در اولویت بندی گویه‌های موانع آموزشی- فرهنگی، گویه عدم وجود فرهنگ مورد نیاز در خصوص مصرف کمتر، در گویه‌های موانع بهداشتی- محیطی، رهاکردن و دفع زباله‌ها توسط روستاییان در نزدیک‌ترین محل (در معابر، مسیر رودخانه- ها، کنار جاده‌ها و...) و بروز بیماری‌های انگلی برای اهالی روستا، در گویه‌های موانع دانشی، عدم آگاهی و دانش کم روستاییان در خصوص ارزش اقتصادی ناشی از استفاده مجدد از پسماندهای کشاورزی، در عامل مدیریت دفع، فقدان طرح تفکیک در مبدا و در نتیجه مخلوط شدن پسماندهای تر، خشک و ویژه با یکدیگر و در خصوص عامل زیست محیطی، وجود حشرات و جوندگان موزی و افزایش آن‌ها در زمان‌هایی از سال در محل دفع و معابر تا زمان جمع‌آوری زباله‌ها و در نهایت در گویه‌های عامل تجهیزاتی، کمبود و نبود صنایع تبدیلی جهت استفاده مجدد از ضایعات و پسماندهای کشاورزی به خود اختصاص دادند. نتیجه‌گیری: توانمندسازی مردم از طریق آگاهی‌سازی و اطلاع‌رسانی، آموزش با استفاده از ابزار مناسب و متناسب با شرایط ویژه فرهنگی و اجتماعی در زمینه مدیریت پسماند می‌تواند راهگشا و کاربردی و عملیاتی باشد. برای مدیریت منسجم و هدفمند جهت مدیریت پسماند و موفقیت در بهبود مسائل زیست محیطی در محدوده‌ی مورد مطالعه نیاز به روش‌های اختصاصی و برنامه‌های استراتژیک است. لذا نیاز است که در این ...

کلمات کلیدی:

برنامه ریزی، توسعه پایدار روستایی، محیط زیست، مدیریت پسماند، موانع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1704167>

